

Däggdjur

Biologi A på Netkurs

- Föder upp sina ungar med mjölk från speciella körtlar hos modern
- Har jämn kroppstemperatur, vilket inte förhindrar att vissa arter sänker kroppstemperaturen när de går i dvala
- Hårbetäckta (undantaget valar)
- Föder levande ungar (undantaget kloakdjuren som lägger ägg)
- Från 5 cm till 30 stora arter

Allmänt om däggdjur

- 345 arter i 60 släkten, i Nordamerika, Afrika och Euroasien
- I Sverige: näbbmöss, mullvad och igelkott
- Äter allehanda mindre djur
- Tänderna är många, små, vassa och föga specialiserade

Insektsätare

- 36 arter i 14 släkter, ingen norr om Himalaya, Sahara och Mexikanska golfen
- Myrslokar
- Sengångare
- Bältor
- Myrkottar

Edentater

- Har flyghud mellan de starkt förlängda fingrarna och armen, samt mellan svans och bakben
- Är insektsätare och nattaktiva
- Har god syn och dessutom ett sonar (ekolod) bestående av snabba klickningar med höga frekvenser för att "se" insekter de fångar i flykten
- Kolonier av honor ungar, sociala

Fladdermöss

- Artrikaste däggdjursgruppen med 360 arter i 63 släkten, finns på alla kontinenter
- Utmärks av två stora mejselformade framtänder i både övre och undre käke
- Gnagartänderna växer hela tiden och måste användas så att de slits ner
- Ekorrartade: ekorrar, bävrar, springharar
- Råttartade; sorkar, lämlar, råttor, möss, hamstrar, ökenråttor m.fl.
- Marsvinsartade: piggsvin, marsvin, vattensvin m.fl.
- Hardjur: harar och kaniner

Gnagare

- 231 arter i 93 släkten, alla kontinenter utom Antarktis och Nya Zeeland
- Anpassningar till att ta rov och äta kött, som stora hörntänder och små vassa kindtänder
- Kattdjur, hunddjur, björnar, halvbjörnar, mårddjur, vivverider och hyenor

Carnivora

- 16 arter i 6 släkten
- Tre eller fem hovrar; hovarna motsvaras av våra naglar och större delen av benen motsvaras alltså av våra fingrar
- Tretåiga: noshörningar och tapirer, 9 arter; enbart i tropikerna
- Entåiga: hästar, sebror och åsnor; anpassade till snabb flykt i öppet landskap med hård mark

Uddatåiga hovdjur

- Har två eller fyra klövar (tår)
- Fyrtåiga: svin, myskdjur, flodhästar, hjortdjur
- Tvåtaiga: kameldjur, giraffdjur, får, getter, slidhornsdjur, oxdjur, antiloper, gazeller
- Landlevande och betande djur
- Mångformig djurgrupp med arter i alla storleksordningar som specialiserats på olika växter; 186 arter i 80 släkten

Partåiga hovdjur

- Elefanter: afrikansk och indisk elefant; mycket stora djur med typiska stolpben och snabel
- Klippgrävlingar är i storlek med en grävling och påminner lite om murmeldjur i sitt beteende, finns bara i Afrika
- Jordsvin, nattaktiv termitätare i Afrika

Primitiva hovdjur

- Sjökor (läses: sjö-kor)
- Stora vattenlevande djur som betar alger och undervattensväxter
- 3 arter, varav en utrotad och två hotade

Sirendjur

- Släkt med landrovdjur (Carnivora)
- Hårklädda, värmeisolerade underhudsfett, dykreflex, händer och fötter fenlika m.m.
- Öronsälar, 14 arter; sjölejon och pälssälar
- Öronlösa sälar, 19 arter; nordliga och sydliga sälar
- Valross
- Gråsäl, knobbsäl och vikaresäl i Sverige

Säldjur

- 38 släkten med sammanlagt 76 arter
- Mer extrem vattenanpassning än hos sälar; hårlösa, fortplantar och föder i undervattensläge (där de lever huvuddelen av sina liv), akustisk fokusering, blåshål m.m.
- Tandvalar, lever mest på fisk; floddelfiner, delfiner, tumlare, vitvalar, kaskeloter och näbbvalar
- Bardvalar, filtrerar t.ex. räkor; gråval, fenvalar och rätvalar

Valar

- 3 arter i Australien och Nya Guinea
- Lägger ägg med läderartat skal som kläcks efter 1-2 veckor, ungarna är outvecklade och stannar hos modern där de diar mjölk och växer till sig 3-6 månader
- Har kloak, dvs gemensam utgång för tarmen, urinledare och sädes/äggledare
- Näbbdjur och myrpiggsvin

Kloakdjur

- Föder outvecklade ungar som klättrar över till en pung på honans mage där de diar och växer till sig ett antal månader
- Finns främst i Australien, Nya Guinea och i Amerika; 266 arter i 76 släkten
- Pungråttor (opossum), inkanäbbmöss, rovpungdjur, pungmullvadar, punggrävlingar, klätterpundjur, kängrudjur, wombater, koala m.fl.

Pungdjur

- 181 arter i 52 släkten och 11 familjer
- Halvapor: lemurer, makier, indriider, fingerdjur, lorisider och spökdjur
- Apor: cebusliknande brednäsor, kloapor och markattartade apor
- Människoapor, gibboner och människa

Primater